

Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore, početkom marta ove godine, organizovalo je u Umjetničkom paviljonu u Podgorici, samostalnu izložbu poznatog bosanskog umjetnika Mustafe Skopljaka (1947). Skopljak je završio (1970) Srednju umjetničku školu u Sarajevu, a nakon toga je apsolvirao na Pedagoškoj akademiji (likovni smjer). Diplomirao je (1977) i završio (1988) postdiplomske studije na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu, u klasi prof. Alije Kučkalića. Član je Udruženja likovnih umjetnika BiH od 1972. Do sada je priredio petnaest samostalnih, a učestvovao je na preko dvije stotine grupnih i kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu. Učesnik je brojnih vajarskih simpozijuma i likovnih kolonija na prostorima Ex-YU. Dobitnik je više značajnih nagrada i priznanja. U periodu 1993–1998, radio je lutke, kostime i scenografije za Pozorište mladih u Sarajevu. Profesor je na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu na odsjeku vajarstvo i na Pedagoškoj akademiji u Mostaru na odsjeku za likovnu kulturu. Studijski je boravio u Londonu 1982, a stalno živi i stvara u Sarajevu. Aktuelnu Skopljakovu izložbu u Podgorici prati opsežan kolorni katalog sa izvodima iz tekstova itoričara umjetnosti, Aleksandra Čilikova, Save Stepanova, Sadudina Musabegovića i Melihe Husedžinović.

U reprezentativnom izlagačkom prostoru udruženja, Skopljak je prezentirao svoja kreativna ostvarenja iz više ciklusa, "Oblici", "Vertikale", "Renoviranje", "Bjeline", "Svijetlom u tami", a koji su nastali u posljednjih desetak godina. Prije svega, izloženo je dvadesetak skulptura realizovanih u metalu, plastici i kombinaciji različitih materijala. Zatim tridesetak slikarskih eksplikata galerijskog formata, koji su ostvareni akrilikom i kombinovanom tehnikom na platnu i drvenoj podlozi, nekoliko slika–objekata i dvije specifično–prostorne instalacije. U središtu Skopljakove likovne opservacije i sublimatorne transpozicije je ljudsko stvorenje i njegovo neposredno ambijentalno okruženje. Zapravo, permanentno su prisutna mnogobrojna lica, čudesne fizionomije znanih i neznanih osoba koje lebde kosmičkim prostranstvima. U svojoj beznadežnosti i očaju, one se supstituišu i kondenzuju, bilo kao abiotičko–figuralni amalgami, ili pak asocijativno–geometrizovani asamblaži. Mnoga Skopljakova ostvarenja, nastala su u središtu nedavnih ratnih pogroma i opštjeludskog stradanja, na zgarištu vlastitog ateljea i neposredno proživljenih strahota. No, teško je pronaći pravi melem umjetnikovoj ranjenoj duši, kasnije, i pored dugotrajnih stvaralačko–iscijeliteljskih napora, i pored optimističkih pomaka, neumitni tragovi bezumlja ostali su da tinjaju u njegovoj potsvijesti.

Skopljakovi organske skulpture iz ciklusa "Oblici", egzekutovane u tamnom metalu, obogaćene koloritno–oslikanim portretima, eksponirane u nivou tla, djeluju izuzetno sugestivno, poput ostataka sagorijelih kostura i zloslutno–upozoravajućih naznaka. Na drugoj strani, na postamentima, asamblažno aranžirane skulpture "Vertikale", realizovane u kubističko–geometriziranom stilu od prozirnog klirita, obogaćene kolorističko–oslikanom muško–ženskom atributivnošću, djeluju optimistički i veoma životno. Gotovo indentičim, ili čak i žustrijim optimizmom zrače slike iz ciklusa "Renoviranje", ostvarene kombinovanom tehnikom na kutijas–tim, kartonsko–platnenim podlogama. U veoma potenciranom znakovno–simboličkom i geometriziranom konceptu, naglašena je plastičnost isturenih kratera sa involviranim minijaturnim portretima, te hromatsko–taktilna, veoma naglašena površinska rustikalnost. Skopljakovi slikarski eksplikati iz ciklusa "Bjeline", takođe zrače životnošću i optimizmom, lišeni su hromatsko–rustikalne hrapavosti, a istaknuti su veoma geometrizirani kompozicioni sklopovi, plastičan linearitet te žestoka hromatika involviranih fizionomija. Kod eksplikata iz ciklusa "Svijetlom u tami", značajno su simplificirani kolorit i faktura, a sa druge strane, naglšen je geometrizam i tamno–svijetli kocept.

Kompozicioni sklopovi Skopljakovih ostvarenja su istraženi, veoma izbalansirani i smireni. Gotovo po pravilu, ostvarenja su supstituisana aksijalno, poput ljudskih korpusa ili nekih drugih abiotičkih predstavnika. Sve počiva na veoma razrađenoj crtačkoj matrici, i prostudirano–grafističkoj crno–bijeloj postularnosti. Uz pažljivo odabran arhetipski i veoma sveden, geometrijsko–simbolički rekvizitorij, kvadrat, pravougaonik, trapez, romb, trougao, vreteno i krug, Skopljak sigurno gradi koherentnu, veoma sugestivnu hromatsko–suzdržanu eksplikatnost. No izgleda, Skopljaku kao da nije dovoljan ustaljen likovni izraz da iskaže sav kondenzovano–emocionalni potencijal, već pribijegava asamblažnim instalacijama, kako bi što intenzivnije potencirao usmjerenu sugestivnost. U dva izložbena boksa, Skopljak je formirao ambijentalne cjeline, koje su koncepcijski kompatibilne. Na veoma tamnom patosu, od strogo izrezanih komada ogledala, formirane su geometrizirane ljudske siluete–krstače, a odozgo, obješeno je pedesetak fizionomija slikarski realizovanih na kružnom kliritu koje permanentno lelujaju, ili izgleda lutaju, nekim dalekim prostorima. U svojim najnovijim, veoma nadahnutim ostvarenjima, Skopljak je uspio da pomjeri ustaljene granice između slikarstva, skulpture, reljefa, površine, volumena i prostora. Njegove volumenozne, skulpturalne forme i oblici, koloritno su izuzetno obogaćene pikturalno–hromatiziranim, netipičnim slikarskim materijalima. Skopljakova najnovija likovna ostvarenja, djeluje kao da su ekstrahirana iz nekog nemuštg dječijeg igrokaza, plijene čistotom i opuštenošću i, napros–to kao da su nastala u nekoj kreativno–infantilnoj igri.